Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2025)0196

Ένα νέο όραμα για τις συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Σεπτεμβρίου 2025 σχετικά με ένα νέο όραμα για τις συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων (2025/2036(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 13 και 14 σχετικά με την ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης και το δικαίωμα στην εκπαίδευση,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013[1],

– έχοντας υπόψη τη μελέτη που εκπονήθηκε στις 11 Σεπτεμβρίου 2023 για λογαριασμό της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας με τίτλο «EU funding programmes 2021-2027 in culture, media, education, youth and sports: first lessons, challenges and future perspectives – Erasmus+» (Χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027 στον πολιτισμό, τα μέσα ενημέρωσης, την εκπαίδευση, τη νεολαία και τον αθλητισμό: πρώτα διδάγματα, προκλήσεις και μελλοντικές προοπτικές – Erasmus+),

– έχοντας υπόψη τη μελέτη που εκπονήθηκε στις 20 Ιουλίου 2023 για λογαριασμό της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας με τίτλο «Early implementation of four 2021-2027 EU programmes: Erasmus+, Creative Europe, European Solidarity Corps and Citizens, Equality, Rights and Values (Strand 3)» [Έγκαιρη εφαρμογή των τεσσάρων προγραμμάτων της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027: Erasmus+,

---

1 ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj.

Δημιουργική Ευρώπη, Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης και Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες (σκέλος 3)]»,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2021, σχετικά με την πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια – Σύνδεση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της έρευνας, της καινοτομίας και της κοινωνίας: ανοίγοντας τον δρόμο για μια νέα διάσταση στην ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 14ης και της 15ης Δεκεμβρίου 2017,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 2018, για την εκπλήρωση του οράματος για έναν ευρωπαϊκό χώρο εκπαίδευσης,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 18ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη του ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης για τη στήριξη συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με προσανατολισμό στο μέλλον[1],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 29ης Νοεμβρίου 2021, σχετικά με ένα ανανεωμένο ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την εκπαίδευση των ενηλίκων 2021-2030[2],

– έχοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου, της 13ης Μαΐου 2024, με τίτλο «Η Ευρώπη σε κίνηση – ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας για όλους»[3],

– έχοντας υπόψη την πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με το θεματολόγιο πολιτικής για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας για την περίοδο 2025-2027, της 28ης Φεβρουαρίου 2025 (COM(2025)0062),

– έχοντας υπόψη τη σύσταση (ΕΕ) 2021/2122 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2021, σχετικά με ένα σύμφωνο για την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ευρώπη[4],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 18ης Ιανουαρίου 2022, σχετικά με μια ευρωπαϊκή στρατηγική για τα πανεπιστήμια (COM(2022)0016),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 2024, σχετικά με τις ορθές πρακτικές από έργα σχετικά με τις συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων,

---

1 ΕΕ C 389 της 18.11.2019, σ. 1.
2 ΕΕ C 504 της 14.12.2021, σ. 9.
3 ΕΕ C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj.
4 ΕΕ L 431 της 2.12.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj.

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τα αποτελέσματα και το μετασχηματιστικό δυναμικό της πρωτοβουλίας για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια[1],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 27ης Μαρτίου 2024, με τίτλο «Σχέδιο στρατηγικής για ένα ευρωπαϊκό πτυχίο» (COM(2024)0144),

– έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 27ης Μαρτίου 2024 (SWD(2024)0074), που συνοδεύει την ανακοίνωση της Επιτροπής COM(2024)0144, την πρόταση της Επιτροπής, της 27ης Μαρτίου 2024, για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με ένα ευρωπαϊκό σύστημα διασφάλισης και αναγνώρισης της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (COM(2024)0147) και την πρόταση της Επιτροπής, της 27ης Μαρτίου 2024, για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με ελκυστικές και βιώσιμες σταδιοδρομίες στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (COM(2024)0145),

– έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2024, με τίτλο «Έκθεση για τα τελικά αποτελέσματα όσον αφορά τα σχέδια Erasmus+ για πειραματικές δράσεις σε επίπεδο πολιτικής: Ευρωπαϊκό πτυχίο (σήμα) και θεσμοθετημένα μέσα συνεργασίας της ΕΕ» (SWD(2024)0291),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 2025, με τίτλο «Η Ένωση Δεξιοτήτων» (COM(2025)0090),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 2025, με τίτλο «Στρατηγικό σχέδιο για την εκπαίδευση στους τομείς STEM: δεξιότητες για ανταγωνιστικότητα και καινοτομία» (COM(2025)0089),

– έχοντας υπόψη την ενδιάμεση επανεξέταση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης του 2023,

– έχοντας υπόψη το υπουργικό ανακοινωθέν της Ρώμης, της 19ης Νοεμβρίου 2020, που εγκρίθηκε κατά την υπουργική σύνοδο του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης,

– έχοντας υπόψη τις αρχές, τις κατευθυντήριες γραμμές και τους δείκτες της κοινωνικής διάστασης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της 9ης Ιανουαρίου 2024, που δημοσιεύθηκαν από την ομάδα

---

[1] Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού κ.ά., Report on the outcomes and transformational potential of the European Universities initiative (Έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα και το μετασχηματιστικό δυναμικό της πρωτοβουλίας για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2025, https://data.europa.eu/doi/10.2766/32313.

παρακολούθησης της διαδικασίας της Μπολόνιας, ομάδα εργασίας για την κοινωνική διάσταση για την περίοδο 2021-2024,

– έχοντας υπόψη την ανεξάρτητη έκθεση υψηλού επιπέδου σχετικά με το μέλλον της ενιαίας αγοράς, του Enrico Letta, με τίτλο «Much more than a market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens» (Πολύ περισσότερο από μια απλή αγορά – Ταχύτητα, ασφάλεια, αλληλεγγύη: ενδυνάμωση της ενιαίας αγοράς για την επίτευξη βιώσιμου μέλλοντος και ευημερίας για όλους τους πολίτες της ΕΕ), που δημοσιεύτηκε τον Απρίλιο του 2024,

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Mario Draghi σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, που δημοσιεύτηκε τον Σεπτέμβριο του 2024,

– έχοντας υπόψη την έκθεση ομάδας ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων υπό την προεδρία του Manuel Heitor σχετικά με την έρευνα και την καινοτομία, με τίτλο «Align, act, accelerate – Research, technology and innovation to boost European competitiveness» (Ευθυγράμμιση, δράση, επιτάχυνση – Έρευνα, τεχνολογία και καινοτομία για την τόνωση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας), που δημοσιεύτηκε τον Οκτώβριο του 2024,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 23ης Ιουνίου 2022 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων ένταξης στο πλαίσιο του Erasmus+ 2014-2020[1],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Σεπτεμβρίου 2020 σχετικά με αποτελεσματικά μέτρα προκειμένου τα προγράμματα Erasmus+, Δημιουργική Ευρώπη και Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης να αποκτήσουν οικολογικό προσανατολισμό[2],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Μαΐου 2022 σχετικά με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025 – μικροδιαπιστευτήρια, ατομικοί λογαριασμοί μάθησης και μάθηση με στόχο ένα βιώσιμο περιβάλλον[3],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας (A10-0135/2025),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και η ακαδημαϊκή συνεργασία αποτελούν προϋποθέσεις για την επίτευξη της ενωσιακής στρατηγικής αυτονομίας, την προώθηση

---

1 ΕΕ C 32 της 27.1.2023, σ. 58.
2 ΕΕ C 385 της 22.9.2021, σ. 2.
3 ΕΕ C 479 της 16.12.2022, σ. 65.

των αξιών της ΕΕ[1], την καταπολέμηση των ελλείψεων δεξιοτήτων μέσω της προσέλκυσης και της διατήρησης ταλέντων, και την προώθηση της ανταγωνιστικότητας με κορυφαία παγκόσμια πανεπιστήμια, με βάση την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, την ανθεκτικότητα και την ευημερία·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σημασία της ακαδημαϊκής κοινότητας και των πανεπιστημίων για μια ανταγωνιστική, ανθεκτική και αυτόνομη Ευρωπαϊκή Ένωση υπογραμμίζεται στην έκθεση του Mario Draghi σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, στην έκθεση του Enrico Letta σχετικά με το μέλλον της ενιαίας αγοράς και στην έκθεση του Manuel Heitor σχετικά με την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κατακερματισμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας της ΕΕ υπονομεύει την ικανότητα της ΕΕ να διαφυλάσσει την κυριαρχία της, να προωθεί τις αξίες της και να ασκεί παγκόσμια επιρροή· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεγαλύτερη ολοκλήρωση θα μπορούσε να ενισχύσει τη στρατηγική θέση της ΕΕ·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας τονίζει τη σημασία που έχουν η υψηλής ποιότητας εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση για την κάλυψη των χασμάτων δεξιοτήτων και εργατικού δυναμικού·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Erasmus+ είναι ένα εμβληματικό πρόγραμμα της ΕΕ για τη στήριξη της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού στην Ευρώπη και διεθνώς, ενώ ταυτόχρονα προωθεί την κινητικότητα και την ακαδημαϊκή συνεργασία· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισχυρότερη αλληλεπίδραση μεταξύ του Erasmus+ και άλλων υφιστάμενων προγραμμάτων της ΕΕ, όπως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», θα ωφελούσε αυτούς τους στόχους, προωθώντας παράλληλα μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων εξυπηρετούν πολυδιάστατο σκοπό, ο οποίος ξεκινά από τη δημιουργία κοινών προγραμμάτων σπουδών, πηγαίνοντας προς τη δημιουργία διαπανεπιστημιακών πανεπιστημιουπόλεων με ισχυρή ευρωπαϊκή διάσταση που προωθεί την κινητικότητα των φοιτητών και των εκπαιδευόμενων σε προγράμματα δια βίου μάθησης και ερευνητών, καθώς και του ακαδημαϊκού και μη ακαδημαϊκού προσωπικού, και αποτελώντας καταλύτη για ακόμα πιο μετασχηματιστικές αλλαγές στα τοπία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στα κράτη μέλη και στις συμμετέχουσες χώρες για έναν πραγματικά ανταγωνιστικό Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης·

---

[1] Όπως κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ακαδημαϊκή ελευθερία αποτελεί κεντρική αρχή των αποστολών και δραστηριοτήτων των πανεπιστημίων, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 13 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και στη σύσταση της UNESCO της 11ης Νοεμβρίου 1997 σχετικά με το καθεστώς του διδακτικού προσωπικού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εν λόγω ελευθερία είναι ζωτικής σημασίας για την ευημερία των δημοκρατικών κοινωνιών και, ως εκ τούτου, πρέπει να προστατευθεί και να προωθηθεί περαιτέρω·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, παρέχοντας απρόσκοπτη κινητικότητα σε φοιτητές, ερευνητές και ακαδημαϊκό και μη ακαδημαϊκό προσωπικό εντός και εκτός της ΕΕ, διαδραματίζουν ρόλο στην ενίσχυση της έρευνας, της καινοτομίας και της εκπαίδευσης στην ενιαία αγορά και, ως εκ τούτου, είναι καίριας σημασίας για την υλοποίηση της «πέμπτης ελευθερίας», όπως περιγράφεται στην έκθεση Letta·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη αντιμετωπίζουν προκλήσεις όσον αφορά τη διακρατική συνεργασία, ιδίως όσον αφορά τη χρηματοδότηση, τις σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των εθνικών και περιφερειακών νομοθεσιών, το νομικό καθεστώς και τις δομές διακυβέρνησης, και τους συμβατικούς φραγμούς και την ανταλλαγή γνώσεων·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρωτοβουλία σχετικά με τα δίκτυα ευρωπαϊκών πανεπιστημίων έχει υπάρξει επιτυχής, υπερβαίνοντας τις προσδοκίες όσον αφορά τη συμμετοχή και την αφοσίωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο στόχος της δημιουργίας 20 συμμαχιών που ορίζονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2017 έχει ξεπεραστεί, καθώς έχουν πλέον δημιουργηθεί 65 συμμαχίες, οι οποίες περιλαμβάνουν περισσότερα από 570 πανεπιστήμια με περισσότερους από 2.200 εξωτερικούς εταίρους, χωρίς πρόσθετα κονδύλια του προϋπολογισμού και χωρίς καμία εγγύηση συνέχειας των χρηματοδοτούμενων έργων·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι υφιστάμενες συμμαχίες επιλέχθηκαν μέσω πέντε ανταγωνιστικών ανοικτών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων που επικεντρώνονται στην ποιότητα, την αριστεία, τις ακαδημαϊκές επιδόσεις, τη συμπεριληπτικότητα και τη δίκαιη γεωγραφική κάλυψη·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια αποτελεί βασικό μέσο για την οικοδόμηση ενός ολοκληρωμένου, ανταγωνιστικού και χωρίς αποκλεισμούς Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, ικανού να ανταποκριθεί στις παγκόσμιες προκλήσεις, καθώς και να ενισχύσει την ταυτότητα, τον πολιτισμό και τις αξίες της Ευρώπης·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συμμαχίες έχουν αποδείξει το μετασχηματιστικό δυναμικό τους για τον εκσυγχρονισμό των

συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των κρατών μελών, διαδραματίζοντας ηγετικό ρόλο στην εκπαίδευση μιας νέας γενιάς μετακινούμενων Ευρωπαίων φοιτητών και έχουν συνεισφέρει στην έρευνα αιχμής· λαμβάνοντας υπόψη ότι πανεπιστήμια από διάφορες συμμαχίες αποτελούν βασική πηγή υποστήριξης και κινητήρια δύναμη για τις νομοθετικές αλλαγές στις χώρες τους·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι 23 κράτη μέλη συγχρηματοδοτούν επί του παρόντος συμμαχίες με τους εθνικούς προϋπολογισμούς τους·

Τρέχουσα κατάσταση, προκλήσεις και εμπόδια

1. αναγνωρίζει τη θερμή υποδοχή και τη δέσμευση της πρωτοβουλίας σχετικά με τα δίκτυα ευρωπαϊκών πανεπιστημίων από τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τον ρόλο της πρωτοβουλίας αυτής στη διευκόλυνση των προσπαθειών για την άρση των εμποδίων όσον αφορά την περιφερειακή, διασυνοριακή και διεθνή συνεργασία στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως η κατακερματισμένη χρηματοδότηση, οι διαφορές των συστημάτων διαπίστευσης και οι νομικοί φραγμοί·

2. επισημαίνει το γεγονός ότι τα έργα κινητικότητας, η δημιουργία κοινών προγραμμάτων σπουδών και συνεργασίας μεταξύ των πανεπιστημίων στην Ευρώπη έχουν καθοριστική σημασία για την αντιμετώπιση των αναγκών σε στρατηγικούς τομείς και την ενίσχυση του αισθήματος του ανήκειν στην Ευρώπη και της τήρησης των αξιών της ΕΕ, διατηρώντας παράλληλα τη διαφορετικότητα και τον πλούτο της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

3. σημειώνει ότι οι συμμαχίες αποτελούν ισχυρό εργαλείο για την εφαρμογή και την εξέλιξη της διαδικασίας της Μπολόνιας· επισημαίνει το αποτέλεσμα μόχλευσης που έχουν οι συμμαχίες στις διαδικασίες μετασχηματισμού στο πεδίο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσω της πρωτοπορίας και της προώθησης καινοτόμων προσεγγίσεων, καθώς και νέων μεθόδων συνεργασίας, δημιουργίας ευκαιριών και προσβασιμότητα για τους φοιτητές·

4. υπογραμμίζει την ποικιλομορφία των συμμαχιών όσον αφορά τη διακυβέρνηση, τα θέματα και τα αντικείμενα που καλύπτονται, καθώς και το μέγεθος και την τοποθεσία των συμμετεχόντων πανεπιστημίων· σημειώνει την επιτυχή συμμετοχή πολλών πανεπιστημίων από μεσαίου μεγέθους πόλεις, αγροτικές περιοχές και εξόχως απόκεντρες περιοχές, πράγμα που καθιστά την πρωτοβουλία προσβάσιμη και χωρίς αποκλεισμούς· επισημαίνει το γεγονός ότι μια προσέγγιση «ενιαίας αντιμετώπισης» δεν είναι κατάλληλη για τις συμμαχίες· σημειώνει ότι η πανευρωπαϊκή γεωγραφική εκπροσώπηση των πανεπιστημίων στο πλαίσιο των συμμαχιών είναι καίριας σημασίας για την αντιμετώπιση της απώλειας ειδικευμένου δυναμικού και την προσέλκυση διεθνών ταλέντων, συμβάλλοντας ανεκτίμητα στην ευρωπαϊκή ενότητα και ολοκλήρωση·

5. εκφράζει την ικανοποίησή του για την ενσωμάτωση των σπουδαστών στις δομές διακυβέρνησης των συμμαχιών, οι οποίες επιτρέπουν στους νέους να ασκούν ουσιαστική και γνήσια επιρροή στην ανάπτυξή τους, καθώς η συμμετοχή των νέων στις δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων συμβάλλει στο να καταστούν οι συμμαχίες πιο μακρόπνοες και αντιμετωπίζει τις πρακτικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές· τονίζει τη σημασία της ευθυγράμμισης της συμμετοχής των σπουδαστών με τις φοιτητικές οργανώσεις, ώστε να διασφαλιστεί η διαφάνεια, η δικαιοσύνη και η συμπεριληπτικότητα στη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών.

6. επισημαίνει το γεγονός ότι οι συμμαχίες έχουν τη δυνατότητα και την εμπειρογνωμοσύνη να βοηθήσουν τα πανεπιστήμια να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις· υπογραμμίζει τη σημασία της ενσωμάτωσης του κοινωνικού αντικτύπου ως εγκάρσιου στοιχείου στις δραστηριότητες των συμμαχιών· ζητεί σαφείς στρατηγικές για τη διασφάλιση και την παρακολούθηση της προσβασιμότητας και της ένταξης των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες[1] σε όλες τις δραστηριότητες όλων των συμμαχιών, ιδίως μέσω της άρσης των εμποδίων στην κινητικότητα και της πρόληψης κάθε μορφής διακρίσεων, σύμφωνα με τον Χάρτη Erasmus για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση·

7. επιδοκιμάζει τα πιλοτικά έργα που αποσκοπούν στη δημιουργία ευρωπαϊκού πτυχίου ή/και νομικού καθεστώτος· υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι οι συμμαχίες δεν θα πρέπει να χρησιμεύουν ως το μοναδικό μέσο καινοτομίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση· σημειώνει ότι οι συμμαχίες θα πρέπει να έχουν την ελευθερία να εξειδικεύονται και να είναι ευέλικτες στις δραστηριότητές τους·

8. χαιρετίζει τα αποτελέσματα των έξι πειραματικών δράσεων σε επίπεδο πολιτικής του Erasmus+ σχετικά με το ευρωπαϊκό πτυχίο και το σήμα ευρωπαϊκού πτυχίου που πραγματοποιήθηκαν από 21 συμμαχίες[2]· αναγνωρίζει τη σαφή προστιθέμενη αξία ενός κοινού πλαισίου για τα ευρωπαϊκά πτυχία, με βάση ευρωπαϊκά κριτήρια, ως ένα βήμα προς την αναγνώριση των πτυχίων και διπλωμάτων σε επίπεδο ΕΕ· αναγνωρίζει ότι αυτή η αναγνώριση σε επίπεδο ΕΕ θα ενίσχυε την κινητικότητα και την ποιότητα της εκπαίδευσης, ενισχύοντας το πλαίσιο συνεργασίας και ενθαρρύνοντας την ευρύτερη συμμετοχή σε διακρατικά ακαδημαϊκά προγράμματα, καθώς και ενισχύοντας την παγκόσμια προβολή και ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·

9. σημειώνει ότι το σήμα του ευρωπαϊκού πτυχίου θα πρέπει να είναι προσβάσιμο σε όλα τα άλλα κοινά πανεπιστημιακά προγράμματα και να συμπληρώνει τα εθνικά πλαίσια επαγγελματικών προσόντων,

---

1 Όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2021.

2 Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD(2024)0291.

τα οποία θα πρέπει να προσαρμόζονται όταν είναι αναγκαίο χωρίς να δημιουργείται πρόσθετος διοικητικός φόρτος·

10. πιστεύει ακράδαντα στις δυνατότητες των συμμαχιών να ενισχύσουν τον Ευρωπαϊκό Χώρο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ανοίγοντας τον δρόμο για έναν ενιαίο χώρο διαπίστευσης σε επίπεδο ΕΕ· πιστεύει ότι αυτό αποτελεί αναγκαίο βήμα για την ευρωπαϊκή αυτονομία μας, καθώς πολλά ευρωπαϊκά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως αυτά που εκδίδουν πτυχία MBA, εξακολουθούν να βασίζονται σε αμερικανικούς οργανισμούς διαπίστευσης·

11. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη σημαντική αύξηση του αριθμού των σχεδίων κινητικότητας στα οποία συμμετέχουν φοιτητές, εκπαιδευόμενοι σε προγράμματα δια βίου μάθησης και ερευνητές, καθώς ακαδημαϊκό και μη ακαδημαϊκό προσωπικό σε πανεπιστήμια που συμμετέχουν σε συμμαχίες, σε σύγκριση με άλλα σχέδια κινητικότητας του Erasmus+·

12. σημειώνει, ωστόσο, ότι ο αρχικός στόχος να επιτευχθεί απρόσκοπτη κινητικότητα για το 50 % των σπουδαστών σε συμμετέχουσες συμμαχίες δεν έχει ακόμη επιτευχθεί και θα συνεχίσει να αποτελεί πρόκληση χωρίς κατάλληλους μηχανισμούς χρηματοδότησης· εκφράζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανησυχία του για τον δυνητικό ανταγωνισμό μεταξύ των προγραμμάτων κινητικότητας των συμμαχιών και της γενικής κινητικότητας των πανεπιστημίων στο πλαίσιο του Erasmus+, τα οποία έχουν τις ίδιες περιορισμένες χρηματοδοτικές διατάξεις, καθώς οι στόχοι κινητικότητας για τις συμμαχίες είναι υψηλότεροι από εκείνους για τη γενική κινητικότητα στο πλαίσιο του Erasmus+· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να αξιολογήσει τις εν λόγω απαιτήσεις·

13. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για τις τρέχουσες απειλές κατά της ακαδημαϊκής ελευθερίας σε διάφορα μέρη του κόσμου, στα οποία περιλαμβάνονται ορισμένα κράτη μέλη και τρίτες χώρες που συμμετέχουν στο Erasmus+·

14. τονίζει ότι είναι αναγκαίο να προασπίζονται οι συμμαχίες τις αξίες της ΕΕ, τη δημοκρατική ανθεκτικότητα και τη θεσμική αυτονομία, και να προωθούν την ενεργό συμμετοχή του πολίτη στα κοινά· επισημαίνει τον ρόλο τους ως πολυμερών και πολυπολιτισμικών χώρων μάθησης·

15. χαιρετίζει πρωτοβουλίες που βασίζονται σε αξίες, όπως η συνεργασία σε αλληλεγγύη με την Ουκρανία, η παγκόσμια προβολή των συμμαχιών και ο ρόλος των συμμαχιών στις ενταξιακές προετοιμασίες των υποψήφιων χωρών από την Ανατολική Γειτονία και τα Δυτικά Βαλκάνια·

16. χαιρετίζει την πρωτοβουλία «Ένωση δεξιοτήτων», ιδίως την επικείμενη πρόταση σχετικά με μια μελλοντική επενδυτική οδό και με ένα σαφές νομικό καθεστώς των συμμαχιών, καθώς θα

καταστήσει ευκολότερο για τα πανεπιστήμια να ξεκινούν ευρωπαϊκά έργα και να ηγούνται αυτών, να συγκεντρώνουν πόρους, να μειώνουν τον διοικητικό φόρτο, να προσελκύουν χρηματοδότηση και να διευρύνουν τη δομή διακυβέρνησής τους, ιδίως στην περίπτωση πανεπιστημίων από τρίτες χώρες, διευκολύνοντας επίσης τη θεσμοποίηση της διασυνοριακής συνεργασίας·

17. υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο που διαδραματίζουν τα πανεπιστήμια, συμπεριλαμβανομένων των συμμαχιών, στην προστασία και την προώθηση της τεκμηριωμένης επιστήμης, στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης στον δημοκρατικό διάλογο, στην προώθηση της συνεργασίας με βάση τις αξίες της ΕΕ και στην ενίσχυση της ελκυστικότητας των ίδιων και του ευρωπαϊκού τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για τους φοιτητές, το ακαδημαϊκό προσωπικό και τους ερευνητές εκτός ΕΕ·

18. χαιρετίζει τη δημιουργία της FOREU4ALL, μιας κοινότητας πρακτικής για συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων· υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο του στη διάδοση καινοτομιών από τις συμμαχίες στην ευρύτερη ακαδημαϊκή κοινότητα, καθώς τα πανεπιστήμια και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που δεν αποτελούν μέρος συμμαχιών δεν θα πρέπει να μείνουν στο περιθώριο· υπενθυμίζει ότι οι πολιτικές και οι πρωτοβουλίες θα πρέπει να ωφελούν ολόκληρο το σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·

19. αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο άλλων δικτύων στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία συγκεντρώνουν ένα ευρύτερο φάσμα ευρωπαϊκών πανεπιστημίων ανεξάρτητα από τη συμμετοχή τους σε συμμαχίες· υπογραμμίζει τον συμπληρωματικό χαρακτήρα των εν λόγω δικτύων προς τις συμμαχίες και τη δυνατότητά τους να προετοιμάζουν νομοθετικές αλλαγές σε εθνικό επίπεδο·

20. υπογραμμίζει ότι η αποστολή των πανεπιστημίων περιλαμβάνει και τις τέσσερις πτυχές της πλατείας γνώσης: εκπαίδευση, έρευνα, καινοτομία και παροχή υπηρεσιών στην κοινωνία· τονίζει ότι οι συμμαχίες πρέπει να ευθυγραμμίζονται στενά με την αγορά εργασίας προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις δεξιοτήτων και οι προκλήσεις ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης·

21. εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία για την έλλειψη πυλώνων έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο των συμμαχιών, δεδομένου του ισχύοντος πλαισίου, καθώς υπονομεύει το πλήρες δυναμικό συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων στο πλαίσιο συμμαχιών·

Συστάσεις

22. ενθαρρύνει τις συμμαχίες να ενισχύσουν τη σύνδεση μεταξύ εκπαίδευσης και έρευνας· επισημαίνει τη σημαντική δυνατότητα των συμμαχιών για τη δημιουργία διασυνοριακών δικτύων αριστείας για τους ερευνητές και την ανταλλαγή γνώσεων σε επίπεδο ΕΕ, ιδίως

στους τομείς STEM (θετικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά), μεταξύ άλλων στους στρατηγικούς τομείς για την ΕΕ·

23. υπογραμμίζει ότι το στρατηγικό όραμα για τις πανεπιστημιακές συμμαχίες πρέπει να αντικατοπτρίζεται στο επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί το δυναμικό και ο αντίκτυπός τους· ζητεί από την Επιτροπή να αξιολογεί κάθε συμμαχία προκειμένου να παράσχει στήριξη και εξατομικευμένες λύσεις όσον αφορά τη μελλοντική ανάπτυξή τους·

24. ενθαρρύνει την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις συμμαχίες να μεταβούν από μια λογική που βασίζεται στα έργα σε μια μακρόπνοη, μετασχηματιστική συνεργασία, μέσω της εισαγωγής μιας προσέγγισης χρηματοδότησης η οποία θα επιτρέψει την εν λόγω μετάβαση· υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό οι συμμαχίες να μπορούν να αναβαθμίζονται· υπογραμμίζει την ανάγκη να τεθούν ποιοτικοί και όχι ποσοτικοί στόχοι, τονίζοντας τον μετασχηματιστικό αντίκτυπο για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης·

25. τονίζει την ανάγκη για συντονισμένη, βιώσιμη και προβλέψιμη χρηματοδότηση για τις υφιστάμενες συμμαχίες· ζητεί από την Επιτροπή να λάβει υπόψη την ενδεχόμενη ανάγκη να λειτουργήσει προορατικά για μελλοντικά αιτήματα να συνεχιστούν επιτυχημένες συμμαχίες, επιτρέποντάς τους να εμβαθύνουν την ενσωμάτωση και να αξιοποιήσουν τα επιτεύγματά τους· ζητεί από την Επιτροπή να διατηρήσει όσο το δυνατόν απλούστερη τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων και αναφορών· ενθαρρύνει τη θέσπιση ταχείας διαδικασίας ανανέωσης για επιτυχείς συμμαχίες, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχιση της χρηματοδότησης χωρίς υπερβολικό διοικητικό φόρτο·

26. αναγνωρίζει τη σημασία του να συνεχίσει η πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια να αποτελεί μέρος του προγράμματος Erasmus+, δεδομένου του υφιστάμενου πλαισίου· ταυτόχρονα, καλεί την Επιτροπή να μελετήσει τη βιωσιμότητα της δημιουργίας μιας εξατομικευμένης λύσης για τη χρηματοδότηση των συμμαχιών ευρωπαϊκών πανεπιστημίων στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2027, με τη δυνατότητα δημιουργίας χωριστού προγράμματος με σκοπό να δοθεί η δυνατότητα στις συμμαχίες να σχεδιάσουν στρατηγικά, να συμμετάσχουν σε μακροπρόθεσμες πρωτοβουλίες και να καθιερώσουν διαρκή συνεργασία·

27. καλεί τα κράτη μέλη να δεσμευτούν για τη συγχρηματοδότηση συμμαχιών μέσω των εθνικών προϋπολογισμών και ζητεί από την Επιτροπή να παρουσιάσει μια ολοκληρωμένη επενδυτική στρατηγική για τις συμμαχίες που θα τους επιτρέψει να εκπληρώσουν την τετραπλάσια αποστολή τους· σημειώνει ότι η εν λόγω στρατηγική θα πρέπει να ενσωματώνει συνέργειες με προγράμματα της ΕΕ, όπως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, προκειμένου να

βελτιστοποιηθούν οι πόροι, να αποφευχθούν οι αλληλεπικαλύψεις και να ενισχυθεί η διάδραση και η συνεργασία και να διατηρηθεί ο ανταγωνιστικός τους χαρακτήρας·

28. υπογραμμίζει το γεγονός ότι, για μια γνήσια και βιώσιμη επιτυχία που θα περιλαμβάνει ποιότητα, αριστεία και ενσωμάτωση, η στήριξη των συμμαχιών δεν μπορεί να προέρχεται αποκλειστικά από τον ενωσιακό προϋπολογισμό, αλλά θα πρέπει επίσης να προέρχεται από συντονισμένες συνεισφορές από εθνικές, περιφερειακές τοπικές και ιδιωτικές πηγές, υπό την προϋπόθεση ότι μπορούν να διασφαλίσουν την αυτονομία των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και να διαφυλάξουν την ακαδημαϊκή ελευθερία·

29. τονίζει ότι η στενότερη ολοκλήρωση των συμμαχιών με τον ιδιωτικό τομέα μπορεί να είναι αμοιβαία επωφελής· ενθαρρύνει τις συμπράξεις και τη διαρθρωμένη συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων, προκειμένου να δημιουργηθούν ολοκληρωμένα συστήματα που προωθούν την καινοτομία και την υψηλού επιπέδου τεχνική και επαγγελματική κατάρτιση, και διευκολύνουν τη μετάβαση των σπουδαστών στην αγορά εργασίας, καθώς και την επανειδίκευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων για άτομα εκτός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·

30. τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η διεθνοποίηση των συμμαχιών, σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με τη στρατηγική Global Gateway και με εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων· σημειώνει ότι οι συμμαχίες βρίσκονται στο κατάλληλο επίπεδο για τη σύναψη εταιρικών σχέσεων με τρίτες χώρες, και ιδίως υποψήφιες για ένταξη χώρες, και μπορούν να ενισχύσουν τη διεθνή διάσταση του Erasmus+, μέσω, για παράδειγμα, του Erasmus Mundus· ζητεί από την Επιτροπή και τις συμμαχίες να διασφαλίσουν ότι όλοι οι εταίροι συμμορφώνονται με τις αξίες της ΕΕ και με την αρχή της ακαδημαϊκής ελευθερίας και τηρούν τον Χάρτη Erasmus για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση·

31. σημειώνει ότι οι συμμαχίες δοκιμάζουν καινοτόμους τρόπους διδασκαλίας και απόκτησης γνώσεων, όπως οι ευρωπαϊκές μαθησιακές διαδρομές, τα μικροδιαπιστευτήρια, η μεικτή μαθησιακή κινητικότητα και η αυτόματη αναγνώριση των προσόντων· τονίζει την ανάγκη επενδύσεων σε ασφαλείς ψηφιακές υποδομές και ενίσχυσης των υφιστάμενων πρωτοβουλιών, όπως η ευρωπαϊκή φοιτητική κάρτα·

32. τονίζει την ανάγκη να εδραιωθεί η διαλειτουργικότητα των συστημάτων πληροφορικής και να ευθυγραμμιστούν οι ευρωπαϊκές και οι εθνικές πολιτικές για τη δημιουργία γνήσιων εικονικών ευρωπαϊκών δια-πανεπιστημιουπόλεων· ενθαρρύνει την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ συμμαχιών, ώστε να καταστεί δυνατή η ασφαλής, διαλειτουργική ταυτοποίηση των φοιτητών, η καταχώριση των μαθημάτων και η ανταλλαγή ακαδημαϊκών αρχείων, καθώς και οι επενδύσεις στην ενσωμάτωση νέων εκπαιδευτικών τεχνολογιών·

33. τονίζει την ανάγκη να επεκταθεί η χρήση των μικροδιαπιστευτηρίων, με βάση τις βέλτιστες πρακτικές, ώστε να ενσωματωθούν οι συμμαχίες σε ένα ευρύτερο μαθησιακό περιβάλλον, γεφυρώνοντας το έργο τους με άλλα ιδρύματα μη τυπικής μάθησης· σημειώνει ότι η κατάρτιση και η αναβάθμιση των δεξιοτήτων που αναγνωρίζονται μέσω μικροδιαπιστευτηρίων μπορούν να διευκολύνουν την ευέλικτη επανεξέταση, επέκταση και εκσυγχρονισμό των πανεπιστημιακών πτυχίων·

34. ζητεί από την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο προσθήκης κριτηρίων σε πιθανές μελλοντικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, σύμφωνα με θέματα που συνδέονται με την ευρωπαϊκή στρατηγική αυτονομία και ανταγωνιστικότητα, όπως η ανθεκτικότητα, η ενέργεια, η κλιματική αλλαγή, η ψηφιακή μετάβαση και οι ψηφιακές δεξιότητες και η άμυνα, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τους βασικούς στόχους της τήρησης των αξιών της ΕΕ, της εκπαιδευτικής αριστείας και της καινοτομίας·

35. τονίζει την ανάγκη οι συμμαχίες να διαθέτουν τις κατάλληλες δομές και ικανότητες για τη στήριξη της μεταφοράς από την ακαδημαϊκή κοινότητα στις επιχειρήσεις, ώστε να συμβάλλουν στην υλοποίηση των φιλοδοξιών της ΕΕ για στρατηγική αυτονομία· καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει τους φραγμούς που εμποδίζουν την αποτελεσματική κοινή χρήση και συγκέντρωση κοινών πόρων, μέσω δράσεων όπως η διευκόλυνση της κοινής πρόσληψης ακαδημαϊκού προσωπικού και ερευνητών, καθώς και της ανάπτυξης και χρήσης κοινών εγκαταστάσεων·

36. υπογραμμίζει την ανάγκη για αποτελεσματικές και προσβάσιμες εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης σχετικά με τις συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων για την προώθηση μεγαλύτερης συμμετοχής, ιδίως σε τοπικό επίπεδο και μεταξύ των σπουδαστών, καθώς η αναγνώριση της πρωτοβουλίας είναι επί του παρόντος πολύ χαμηλή·

37. καλεί την ουγγρική κυβέρνηση να συμμορφωθεί με το κράτος δικαίου και τις αξίες της ΕΕ και να προχωρήσει στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις ώστε οι Ούγγροι φοιτητές, διδάσκοντες και ερευνητές δημόσια χρηματοδοτούμενων πανεπιστημίων να μπορέσουν να επωφεληθούν από το πρόγραμμα Erasmus+, συμπεριλαμβανομένων των συμμαχιών στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας ευρωπαϊκών πανεπιστημίων·

°

° °

38. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.